

VIZUALNI PREGLEDI

3. PREDAVANJE

1

Uvod

- Vizualni pregled je osnovna metoda u postupku utvrđivanja stanja objekta
- Može služiti i kao prethodni pregled prije nerazornih ispitivanja, u tom slučaju se pri nerazornom pregledu odrede reprezentativna mjerna mjesta za provedbu nerazornih ispitivanja

2

Uvod

- Relativno mali troškovi i jednostavnost u provedbi su prednosti vizualnih pregleda
- Vizualni pregled daje pouzdane rezultate, ako ga provode stručne i iskusne osobe

3

Uvod

- Ako rezultati prethodno provedenog vizualnog pregleda ukazuju na potrebu za detaljnijom ocjenom pojedinih dijelova objekta, tada se provode druga ispitivanja među kojima su i nerazorna ispitivanja

4

Vrste vizualnih pregleda

- Dvije osnovne vrste:
  - Redovni (u funkciji održavanja objekta pregledi konstrukcije se vrše svakih cca 5 godina)
  - Izvanredni (u slučajevima kada je bitno narušena nosivost, trajnost i/ili uporabljivost konstrukcije te je potrebno hitno djelovati kako bi se izbjegle teže posljedice)

5

Provedba vizualnog pregleda

6

Kriteriji za ocjenu kod vizuelnih pregleda

Kategorija	STANJE BETONSKE KONSTRUKCIJE
0	Nema nedostataka
1	Nedostaci u izgledu, koji ne utječu na trajnost i uporabljivost kao npr. neravnine, naglašeni radni spojevi, zacurivanja, udubljenja od zaostale vode ili zraka pri betoniranju itd.
2	Mrežaste pukotine < 0,1 mm, segregacija, manja izluživanja i promjena boje, hrpava površina
3	Pukotine > 0,1 mm, boja hrđe na površini, izluživanja, sige naslage, segregacije, oštećenja radnih i dilatacijskih reški, manja mehanička oštećenja, površinsko ljuštenje do 5 mm
4	Armatura bez zaštitnog sloja, odvajanje betona od armature, površinski korodirana armatura ili manje smanjenje profila armature, veća mehanička oštećenja, provlaživanja i procurivanja, površinsko ljuštenje > 5 mm
5	Odlamanje većih komada betona, značajnije smanjivanje profila armature ili točkasta korozija

Ocjena konstruktivnih elemenata nakon vizuelnog pregleda

- Daje se u postocima za svaki konstruktivni element
- Primjer ocjene:

Konstruktivni element	0	1	2	3	4	5
Podgled kolničke ploče	-	-	45	50	5	-
Rubne grede i vijenci	-	-	-	-	50	50
Pješački hodnik i rubnjak	-	-	-	-	50	50
Upornjaci	-	-	90	10	-	-
Stupovi	-	70	20	10	-	-
Kolnik	-	-	-	-	50	50

Radne platforme za rad na visini

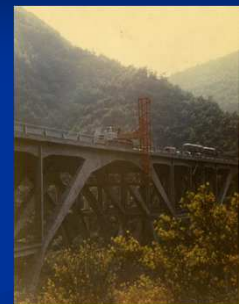
- Neophodne za provedbu vizualnih pregleda i nerazornih ispitivanja na teško pristupačnim dijelovima konstrukcija
- Potrebno je koristiti specijalističku opremu
- Osoblje za provedbu pregleda treba biti osposobljeno za rad na visini

9

Radne platforme za rad na visini

- Vrsta platforme ovisi o:
  - Vrsti konstrukciji
  - Vrsti pregleda
  - Uvjeti pregleda (visina, težina opreme)
  - Troškovi pregleda

10

Radne platforme za rad na visini

- Radna platforma montirana na vozilu
- Za radove na visini do cca 90 m

11

Radne platforme za rad na visini

- Platforma može rotirati oko svoje osi
- Masa radnika i oprem u platformi do cca 500 kg

12

Radne platforme za rad na visini

- Mogu se koristiti za preglede konstrukcija na visini ili ispod konstrukcije
- Koriste se za radove visini do cca 30 m i za radove do cca 30 m u podgledu npr. mostova

13

Radne platforme za rad na visini

- Mogu se montirati na mobilno terensko vozilo ili na neko drugo specijalističko vozilo za preglede konstrukcija

14

Radne platforme za rad na visini

- Pregledi se mogu obaviti vrlo brzo i učinkovito
- Moguće je obaviti preglede stupova i do 50 m ispod rasponske konstrukcije

15

Radne platforme za rad na visini

- Platforma može biti montirana na terenskom vozilu ili na neki drugi način
- Služi za preglede i kod najsloženijih konstrukcija

16

Radne platforme za rad na visini

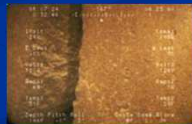
17

Radne platforme za rad na visini

18

Vizualni pregledi pod vodom

19

GLAVNI TIPOVI OŠTEĆENJA PRI VIZUALNOM PREGLEDU

20

Površinska oštećenja betona

- Površinska oštećenja u obliku sitnih pukotina ili drugih nepravilnosti na površini betona su uglavnom samo estetski problem.
- U većoj mjeri su vidljivi pri sušenju površine betona, ankon što je površina bila vlažna.

21

Pukotine od plastičnog skupljanja

- Još dok je cementna pasta plastična, smanjuje joj se volumen (oko 1 % ukupnog volumena cementa) → plastično skupljanje
- Dolazi do gubitka vode evaporacijom sa slobodne površine betona
- Deformacija je spriječena dijelom betona koji ne gubi vodu, te se pojavljuju vlačna naprezanja u površinskom sloju betona. Kako je beton u to vrijeme vrlo male čvrstoće nastaju plastične pukotine
- Te pukotine su pri površini široke, ali su plitke

22

Pukotine od plastičnog skupljanja

- Veliki rizik od pojave ovih pukotina je ako se beton ugrađuje u nepovoljnim termohigrometrijskim uvjetima tj. pri visokim temperaturama i pri vjetrovitom vremenu
- Plastično skupljanje može se najvećim dijelom smanjiti ispravnim sastavom i njegovanjem mladog betona
- Njegovanje treba početi što prije
- Dodatak polipropilenskih vlakana bitno smanjuje rizik pojave pukotina od plastičnog skupljanja

23

Segregacija betona

- Odvajanje sastojaka betonske mješavine (krupni agregat) tako da beton više po presjeku nije homogen materijal
- Segregacija se sprečava ispravno projektiranim sastavom betona, te pravilnom ugradnjom i zbijanjem

24

Faktori koji povećavaju rizik od segregacije betona

- povećanje maksimalnog zrna agregata i povećanje količine krupnije frakcije
- smanjenje udjela pijeska
- smanjenje udjela cementa
- povećanje udjela zrna nepovoljnog oblika
- promjena u količini vode, tako da mješavina postane suviše suha ili suviše vlažna
- nekvalitetno zbijanje betona

25

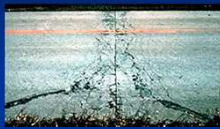
Pukotine od skupljanja

- Uslijed evaporacije vode s površine betona dolazi do isušivanja, te skupljanja.
- Sprečavanje deformacije skupljanja uslijed armature, upetosti itd. dovodi do pojave naprezanja i raspucavanja betona
- U pojedinim slučajevima skupljanje od isušivanja se može minimizirati uvođenjem dilatacijskih reški

26

D-pukotine

- Pojavljuju se zbog djelovanja ciklusa smrzavanja i odmrzavanja
- Karakteristične su na prometnim površinama (obično na mjestima spojeva), gdje se pojavljuju nakon nekoliko godina od izgradnje
- Dolazi do akumulacije vode u kolničkoj konstrukciji, te obično prvo dolazi do smrzavanja u donjim dijelovima kolnika. Oštećenja se s vremenom pojavljuju i na gornjim vidljivim površinama.

27

D-pukotine

28

Površinska oštećenja betona od kiše

- Oštećenja na površini betona mogu se pojaviti od jake kiše
- Betonska površina se treba zaštititi od kiše pokrivanjem
- Pri jakoj kiši ne smije se provoditi betoniranje

29

Oštećenja od alkalno agregatne reakcije

- Alkalno agregatna reakcija je posljedica reakcije nekih reaktivnih agregata sa cementnim kamenom
- Razlikuju se alkalno-silikatna i alkalno-dolomitna reakcija
- Posljedice alkalno-agregatne reakcije su veliko raspucavanje vidljivo i na površini konstrukcije, pa čak i otpadanje dijelova betona.

30

Termičke pukotine

- Termičke pukotine pojavljuju se u masivnim betonskim elementima zbog razvitka velike topline hidratacije. U unutrašnjosti elementa dolazi do povećanja temperature betona, a na površini je znatno niža temperatura. Ako je temperaturni gradijent prevelik, dolazi do pojave ovih pukotina.
- Termičke pukotine sprečavaju se pravilnom tehnologijom betoniranja, ispravnim projektiranjem sastava te konstruktivnim rješenjima u pogledu dinamike betoniranja.

31

Karakteristične faze oštećenja od korozije armature

Stanje 1:

Na početku beton ima samo male, mikroskopski vidljive pukotine i nejednoliku boju na površini od formiranja produkata korozije.

32

Karakteristične faze oštećenja od korozije armature

Stanje 2:

Vidljive su pukotine, a na površini betona se vide mrlje od hrđe.

33

Karakteristične faze oštećenja od korozije armature

Stanje 3:

Dolazi do odlamanja betonskog zaštitnog sloja zbog formiranja produkata korozije.

34

Karakteristične faze oštećenja od korozije armature

Stanje 4:

Značajno odlamanje zaštitnog sloja, vidljive su armaturene šipke koje postaju direktno izložene djelovanjima iz okoline.

35

Procurivanje vode

- Procurivanje vode unutar konstrukcije vidljivo je u većini slučajeva pri vizualnom pregledu
- Potrebno je odmah pristupiti sanaciji konstrukcije
- Razlozi procurivanja vode mogu biti tehnološki ili konstruktivni

36

Oštećenja kao posljedica slijeganja

- Pukotine od slijeganja mogu se pojaviti u različitim vrstama konstrukcija
- U elementima na tlu može zbog loše posteljice ili drugih uzroka doći do raspucavanja
- Tijekom gradnje objekata zbog preranog skidanja podupirača može doći do velikih progiba

37

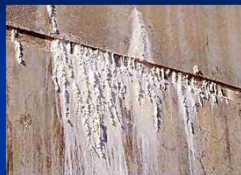
Oštećenja kao posljedica slijeganja

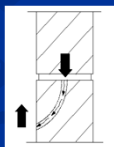
- Uslijed različitih diferencijalnih slijeganja unutar iste konstrukcije može doći do velikih oštećenja
- Za rješavanje navedenih problema potrebna su ispravna konstruktivna rješenja (npr. postojanje dilatacija)

38

Eflorescencija

- Pojava bijelih mrlja na površini betonskih i drugih elemenata
- Posljedica su pojave sastojaka cementnog kamena (soli, kalcij hidroksid) na površini betona uslijed kondenzacije, vlažne okoline, niske temperature i sl.

39

Oštećenja beton od djelovanja školjki i vegetacije

- Školjke prodiru duboko u strukturu betona, mogu uništiti cijeli zaštitni sloj betona

40

Oštećenja beton od djelovanja školjki i vegetacije

41

Oštećenja saniranih konstrukcija

- Otpadanje sanacijskog morta nanešenog na betonsku konstrukciju događa se uglavnom zbog loše pripremljene podloge, nekavlitetno izvedenih sanacijskih radova i/ili neodgovarajućeg materijala za sanaciju

42

Oštećenja saniranih konstrukcija

43

Oštećenja uslijed nedovoljne nosivosti

44

Oštećenja uslijed posmika

45

Loše riješeni detalji

46